

Pro-tukipiste ry

Toimintakertomus vuodelta 2019

Pro-tukipiste on asiantuntijajärjestö, joka edistää seksi- ja erotiikka-alalla toimivien ihmisten sekä ihmiskaupan uhrien osallisuutta ja oikeuksia. Tarjoamme matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja sekä yhteisöllistä toimintaa seksityössä mukana oleville ja ihmiskaupan uhreille Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Pro-tukipisteen toiminta edistää kohderyhmäänsä kuuluvien ihmisten oikeutta palveluihin sekä oikeutta suojeluun kaikenlaiselta pakottamiselta, itsemääräämisoikeuden rajoittamiselta ja muilta oikeuksien loukkauksilta.

Yleinen yhdistystoiminta Pro-tukipisteellä

Yhdistys vastaa valtakunnallisesta ja kansainvälisestä vaikuttamistoiminnasta ja palvelujen ylläpitämisestä sekä viestinnästä, asiantuntijayhteistyöstä ja Pro-tukipisteen kokonaistoiminnan yleishallinnosta. Yleishallinto sisältää talous- ja henkilöstöhallinnon sekä yhdistyksen ylläpitämien eri toimintojen kokonaisuuden yhteensovittamisen ja kehittämisen. Yhdistystoiminnassa työskenteli kertomusvuoden aikana neljä henkilöä (toiminnanjohtaja, palvelujohtaja, talous- ja hallintopäällikkö ja toimistovahtimestari (elokuun loppuun ja hallintoassistentti syyskuusta eteenpäin). Hallinnon vaativuuden ja monirahoittajapohjaisen toiminnan vuoksi hallinnon toimintakyvyn turvaamiseksi työnkuvia järjesteltiin uudelleen. Merkittävin muutos oli toimistovahtimestarin toimen lakkauttaminen ja hallintoassistentin toimen perustaminen.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen

Yhdistyksen yhteiskunnallinen vaikuttaminen on yhdistyksen asiantuntijuuden jalkauttamista. Vaikuttamistyötä tehtiin toimimalla verkostoissa, antamalla lausuntoja ja haastatteluja, osallistumalla asiantuntija- ja ohjausryhmiin sekä kouluttamalla ja konsultoimalla sidosryhmätahoja. Keskeisimmät vaikuttamistyön sisällölliset teemat liittyivät seksi- ja erotiikka-aloihin sekä ihmiskauppaan liittyvään lainsäädäntöön, sosiaali- ja terveysoikeuksiin, siirtolaisuuteen ja paperittomuuteen, järjestöjen asemaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa ja ihmiskaupan uhrien auttaminen sekä kansainvälinen ihmiskaupan vastainen työ.

Jäsenyydet ohjaus- ja asiantuntijatyöryhmissä sekä luottamustoimet:

- Jäsenyys valtakunnallisessa Hiv- ja hepatiittiasiantuntijatyöryhmässä, joka on Sosiaali- ja terveysministeriön asettama ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen hallinnoima. Yhdistyksen edustajina olivat toiminnanjohtaja ja palvelujohtaja. Toiminnanjohtaja oli jäsenenä myös PreP-

alatyöryhmässä, joka valmisti hiv-tartuntaa ennalta ehkäisevän lääkityksen käyttöönoton ohjeistusta Suomessa.

- SOSTEn valtuuston jäsen (toiminnanjohtaja)
- Jäsenyys vuoden 2017 yhteisvastuukeräyksen ohjausryhmässä (toiminnanjohtaja).
- Sexpo-säätiön hallitus (toiminnanjohtaja)
- Kumppanuustalo Artelin hallitus (toiminnanjohtaja)
- Harmaan eri sävyt; yhteisvastuukeräyksen 2017 tuoton toimeenpanoa seuraava ohjausryhmä (toiminnanjohtaja)
- A-klinikkasäätiön Katuklinikka-ohjausryhmän jäsenyys (palvelujohtaja)
- Sopu+Bahar -hankkeiden asiantuntijaryhmän jäsenyys (palvelujohtaja)

Jäsenyydet valtakunnallisissa verkostoissa

- Pro-tukipiste koordinoi marginaalisessa asemassa elävien ihmisten parissa työskentelevien järjestöjen verkosto MARGIT-verkosta.
- Kansallinen etsivän työn verkosto (toiminnanjohtaja, palvelujohtaja, etsivän työn tekijät Tampereen ja Turun yksiköistä).
- Toiminnanjohtaja-verkosto (toiminnanjohtaja)
- Maailman Aids-päivän toimikunta. Palvelujohtaja oli toimikunnan jäsenenä ja osallistui Suomen Maailman Aids-päivän suunnitteluun ja toteuttamiseen.
- Hiv-työn järjestöverkosto (toiminnanjohtaja ja palvelujohtaja)
- SPR:n koordinoima Paperittomien verkosto (Iris-työn erityisasiantuntija ja palvelujohtaja).
- Ihmiskaupan vastainen järjestöverkosto (Iris-työn asiantuntijat)
- Neliapila-verkosto (Iris-työn asiantuntijat ja toiminnanjohtaja)

Jäsenyydet kansainvälisissä verkostoissa

- TAMPEP International Network, johtoryhmän jäsen (toiminnanjohtaja); Pro-tukipiste ry on verkoston hallinnollinen tukioorganisaatio.
- Correlation Network (toiminnanjohtaja).
- Thai-naiset Euroopassa -verkosto TWNE (palveluohjaaja, Helsingin yksikkö).
- La Strada International NGO Platform - United against Trafficking in Human Beings (Iris-työ, vastaava erityisasiantuntija).
- Global Alliance Against Trafficking in Women (GAATW) –verkosto (Iris-työ, vastaava erityisasiantuntija).

Viestintä

Ulkoisen viestintä on merkittävä vaikuttamistyön kanava. Eri tiedotusvälineisiin annettiin haastatteluja ja taustainformaatiota. Nykykäytännön mukaisesti sama haastattelu on monessa viestimessä yhtä aikaa (printti, verkko ja muut viestintäkanavat). Kertomusvuonna mediassa oli esillä erityisesti suurimman ilmoittelusivuston Sihteeriopiston sulkeminen ja sen seurannaisvaikutukset. Edellisen vuoden teema eli sokerideittailu puhutti jonkin verran edelleenkin. Tampereen ja Turun mediassa nostettiin esiin alueellisia erityiskysymyksiä.

Sosiaalinen media oli kertomusvuonna keskeinen kanava Pro-tukipisteen toiminnasta sekä seksityöhön ja ihmiskauppaan liittyvistä teemoista ja tapahtumista tiedottamiselle. Facebookin suosituimmat uutisoinnit liittyivät keväällä tapahtuneeseen Sihteeriopiston sivustojen sulkemiseen, Pride-viikon tapahtumiin ja Maailman seksuaaliterveysviikon teemoihin. Twitterissä suosituimmiksi nousivat erilaiset ajankohtaiset uutisoinnit. Instagramissa viestittiin Pro-tukipisteen toiminnasta ja osallistumisista erilaisiin tapahtumiin.

Omien verkkosivujen kautta viestittiin ajankohtaisista asioista. Viestinnän suunnittelusta vastasi viestintäryhmä ja tuntiperusteinen tiedottaja (elokuuhun asti). Viestinnän toteuttaminen osana muuta työtä on haastavaa. Viestinnän selkiyttämiseksi ja viestintärakenteen kehittämiseksi aloitettiin viestintästrategian suunnittelu ja visuaalisen ilmeen uudistaminen. Palveluita ostettiin Viestintätoimisto Kaskasmedialta ja kehittämisprosessi jatkuu vuodelle 2020.

Koulutukset ja konsultaatiot ovat myös olennainen osa Pro-tukipisteen asiantuntijatoimintaa. Koulutukset ja seminaariesitykset liittyivät seksityöhön, ihmiskauppaan, matalan kynnyksen työmuotoihin ja työotteeseen sekä Pro-tukipisteen toimintaan ja työmuotoihin.). Koulutusten sisällöt liittyivät Pro-tukipisteen tukityöhön, ihmiskauppaan ja matalan kynnyksen työmuotoihin. Konsultatioita annettiin lähes viikoittain. Kansainvälisten konsultaatioiden teemat liittyivät yleisimmin Suomen lainsäädäntöön. Kansalliset konsultaatiot liittyivät yleisimmin joihinkin ajankohtaisiin asioihin kuten alaikäisiin sekä seksin myyjinä että ostajina

Matalan kynnyksen neuvonta- ja tukityö

Pro-tukipiste toteuttaa palvelutoimintaa alueyksiköissä Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Chat- ja puhelintyö ovat valtakunnallisia palveluita, jotka sisältyvät alueellisten yksiköiden toimintaan. Asiakaskunnalle on tyypillistä tuen tarpeen laaja-alaisuus, liikkuvuus paikkakunnalta ja maasta toiseen sekä prostituutioon liitettyyn sosiaaliseen stigmaan liittyvät syrjäytymisen riskit.

Pro-tukipisteen palvelutoiminnan kohderyhmiin kuuluvat kaikki Suomessa oleskelevat, seksi- ja erotiikka-palveluja myyvät ihmiset, jotka tarvitsevat ammatillista apua ja/tai jotka hyötyvät palveluyksiköiden mahdollistamasta yhteisöllisestä toiminnasta sekä seksuaalisen hyväksikäytön tarkoituksiin tapahtuvan ihmiskaupan uhrit. Palveluita käyttivät seksityön tekemisen kannalta eri vaiheissa olevat ihmiset.

Palvelutoiminnan kokonaisuus koostui ammatillisista palveluista ja yhteisöllisestä toiminnasta, jotka loivat toisiaan täydentävän matalan kynnyksen palvelukokonaisuuden. Matalan kynnyksen ammatillisiin palveluihin sisältyivät Pro-tukipisteen alueyksiköiden tiloissa tehtävä terveys- ja tukityö, alueyksiköiden tiloista ulos jalkautuva palveluohjaus sekä etsivä työ kohderyhmien toimintaympäristöissä (baarit, erotiikka-alan liikkeet, internetin ilmoittelusivustot ja chatit, kadut ja

hierontapaikat). Yhteisöllinen toiminta oli vertaistoimintaa, ohjattua ryhmätoimintaa sekä vertaisten itsensä toteuttamaa toimintaa.

Palvelutoimintaa toteutettiin strategian mukaisesti. Yksiköiden välistä yhteistyötä toteutettiin palvelutiimirakenteissa ja mahdollistamalla työntekijöiden liikkuminen yksiköiden välillä. Myös yhteisöllisessä työssä huomioitiin alueelliset erityispiirteet. Yhteisöllinen työ oli määrällisesti suurinta Helsingin yksikössä. Vertaistoiminnassa tehtiin myös alueellista yhteistyötä ja eri alueiden vertaiset vierailivat muissa alueyksiköissä.

Lisääntyneellä asiakastyön palveluohjauksella tuettiin kohderyhmään kuuluvien oikeuksien toteutumista ja palvelujen saamista. Alueellinen verkostoyhteistyö oli kaikissa kolmessa kaupungissa vilkasta. Alueyksiköiden työntekijät olivat mukana niissä verkostoissa, joiden toiminnan arvioitiin hyödyttävän asiakaskuntaamme. Pro-tukipiste on yhteistyöhakuinen ja osallistumisella alueellisiin tapahtumiin ja kampanjoihin tuotiin oman kohderyhmämme palvelutarpeisiin liittyviä erityistekijöitä esiin. Alueellinen yhteistyö on merkittävää käytännön työtä stigman vähentämiseksi.

Kaikissa alueyksiköissä tapahtui kertomusvuoden aikana henkilöstömuutoksia. Uusien työntekijöiden rekrytointi sekä perehdytys aiheuttivat jonkin verran katkoksia toimintaan. Kertomusvuonna saatiin kaikkien alueyksiköiden toiminta STEAn kohdennetun toiminta-avustuksen piiriin. Turun alueyksikön toimintaan myönnetty projektiavustus käytettiin loppuun keväällä. Avustusmuoto ei vaikuttanut toiminnan sisältöön, sillä käyttötarkoitus oli molemmissa avustusmuodoissa sama.

Turun yksikkö muutti uusiin tiloihin kesäkuussa. Myös uudet toimitilat ovat ydinkeskustassa ja helposti saavutettavissa. Tampereen yksikön tiloissa tehtiin merkittäviä muutoksia. Muutosten ansiosta tilat tulivat tehokkaampaan käyttöön ja terveystyölle saatiin oma erillinen huone.

Vuonna 2018 aikana toteutettiin toimintaympäristöjen kartoitus ja siitä saadun tiedon perusteella valittiin kertomusvuoden 2019 toimintaympäristöt ja tavoiteltavat ryhmät. Jokainen alueyksikkö arvioi alueensa toimintaympäristön ja suunnitteli etsivän työn rakenteet alueellisten tarpeiden mukaisiksi. Alueyksiköiden välillä tehtiin työnjakoa chatti-työn ja verkossa tehtävän etsivän työn toteuttamisissa. Asiantuntijuuden vaihtoa alueyksiköiden välillä jatkettiin sekä työntekijöiden vierailuilla alueilla että konsultoimalla.

Pro-tukipisteen neuvonta- ja tukityön keskeiset tunnusluvut kertomusvuonna 2019

Palvelutoiminnan kontaktit 2019	Helsinki	Tampere	Turku	Chat 2019	Yhteensä 2019
Drop in	2353	267	86		2706
Etsivä työ	835	383	241		1459
Yhteydenotot sivustoilla ilmoittaville seksityöntekijöille	2402	1242	1647		5291
Yksilöllinen tuki- ja terveystyö	2722	659	377		3758
Yhteisöllinen toiminta	749	188	58		995
Chat (valtakunnallinen)				87	87
Yhteensä	9061	2739	2409	87	14296

Ihmiskaupan vastainen järjestötyö, Iris-työ

Iris-työssä työskentelevät vastaava erityisasiantuntija, joka vastaa ihmiskaupan vastaisen työn kokonaisuudesta ja erityisasiantuntija/sosiaalityöntekijä (ES), joka on keskittynyt ihmiskaupparikosten uhrien palveluihin liittyvään asiantuntijatyöhön ja asiakastyöhön Pro-tukipisteellä. Iris-työntekijät ovat vieneet asiakastyössä havaittuja ihmiskaupparikosten uhrien asemaan vaikuttavia tekijöitä kansallisiin ihmiskaupan vastaisen toiminnan rakenteisiin. Iris-työn viestinnässä, kuten koulutuksissa, mediaesiintymisissä ja konsultaatioissa erityisosaaminen liittyy seksuaalisen hyväksikäytön tarkoituksiin tapahtuvaan ihmiskauppaan sekä laajemmin kaupallisen seksin alan ilmiöihin.

Kertomusvuoden keskeisenä teemana oli analysoida käytäntöjä, joita oli syntynyt ihmiskaupparikosten uhrien tunnistamista ja auttamista koskevan nk. vastaanottolain ja julkisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvän lainsäädännön soveltamisesta sekä ihmiskaupparikosten uhrien tunnistamiseen. Analyysissä pureuduttiin sosiaali- ja terveyspalveluita koskevan lainsäädännön tulkintoihin ja käytäntöihin sekä peilattiin näitä Pro-tukipisteelle kertyneeseen asiantuntemukseen ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen, auttamiseen ja suojeluun liittyvien oikeuksien toteutumisesta. Moninaiset asiakkuudet, sidosryhmien konsultaatiot ja verkostotyö järjestöjen ja viranomaisten kanssa vahvistivat analyysin havaintoja ja luotettavuutta. Analyysin tulokset erityisesti ihmiskaupparikosten uhrien palveluoikeuksien osalta ovat jatkossa mukana Iris-työn vaikuttamis-, sidosryhmä- ja viestintätyössä.

Sidosryhmäyhteistyötä vahvistettiin erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon alan toimijoihin sekä käytännön asiakastyön että erityisesti rakenteellisen vaikuttamistyön vuoksi. Yhteistyö keskeisten kansallisen ihmiskaupan vastaisen toiminnan vastuuviranomaisten sekä järjestöjen kanssa jatkui aktiivisena.

Ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja tukityö tapahtuu Iris-työn ja eri alueyksiköiden asiakastyöntekijöiden yhteistyönä. Pro-tukipisteen asiakkuudessa oli **16** täysi-ikäistä ihmiskaupan tai siihen viittaavan vakavan hyväksikäytön uhriksi joutunutta täysi-ikäistä ihmistä, joista 15 oli naisia ja 1 mies. Heistä kahdeksan tunnistettiin vuoden 2019 aikana Pro-tukipisteen työssä mahdollisiksi ihmiskaupparikoksen uhriksi; muut kahdeksan olivat tulleet Pro-tukipisteen asiakkuuteen jo aiemmin, mutta ihmiskaupparikokseen liittyvä asiakkuus jatkui vuonna 2019.

Iris-työ jatkoi vuoden 2018 alussa käynnistyneen Neliapilajärjestöjen anonyymien tiedonkeruujärjestelmän ylläpitoa järjestöissä tunnistetuista mahdollisista ihmiskaupparikosten uhreista. Neliapilajärjestöt, eli Monika Naiset liitto ry, Pakolaisneuvonta ry, Pro-tukipiste ry sekä Rikosuhripäivystys, välittivät ajalla 1.1. – 31.12.2019 tilastoon 99 lomaketta. Tilastotietoa on käytetty järjestöjen ihmiskaupan vastaisen työn seurantatietona sekä vaikuttamistyössä esimerkiksi kuulemisissa, koulutuk-

PRO·tukipiste

sisä ja mediaviestinnässä. Vuoden lopulla Neliapilajärjestöt kävivät tilastointia koskevan keskustelun, jonka perusteella tiedonkeruulomaketta muokattiin. Uusittu lomake on käytössä vuonna 2020. Järjestelmään raportoidut tiedot välitetään kaksi kertaa vuodessa tiedonkeruuseen osallistuneille järjestöille.

Iris-työn vastaava erityisasiantuntija antoi **viisi** haastattelua eri medioihin. Iris-työn sosiaalityöntekijä tarjosi ihmiskaupparikosten uhrien tunnistamiseen ja palveluiden järjestämiseen liittyvissä asioissa konsultaatiota kuntien, vastaanottokeskusten ja muiden järjestöjen työntekijöille.

Iris-työntekijät kouluttivat ja pitivät puheenvuoroja eri tilaisuuksissa ihmiskauppaan ja ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen ja palveluihin liittyen. Vastaavan erityisasiantuntijan puheenvuorot keskittyivät seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvään ihmiskauppaan ja sosiaalityöntekijän erityisalaa olivat ihmiskaupparikosten uhrien palvelurakenteet. Koulutuksia ja pyydettyjä seminaaripuheenvuoroja oli kertomusvuonna yhteensä 15. Lisäksi Iris-työtä esiteltiin Pro-tukipiste Helsingin avoimissa omissa ja vastaava erityisasiantuntija piti Helsingissä työpajan seksi- ja erotiikka-alalla toimiville ihmisille teemalla ”Seksityö ja lainsäädäntö Suomessa”.

Pro-tukipisteen omaa osaamiskapasiteettia vahvistettiin kouluttamalla Pro-tukipisteen uusia työntekijöitä kahdessa sisäisessä koulutuksessa. Pro-tukipisteen koko henkilöstölle toteutettiin Yhteisvastuu-keräyksen varoilla prosessimuotoisen koulutuksen traumaattisia tapahtumia kohdanneiden ihmisten kanssa työskentelyä. Kouluttajana toimi psykologi ja erityistason traumapsykoterapeutti Riitta Ylikomi, jolla on erityisosaamista seksuaalisen hyväksikäytön uhrien asemasta ja psyykkisen hyvinvoinnin tukemisesta myös rikosprosesseihin liittyen.

Iris-työssä tuotettiin ihmiskaupan vastaista toimintaa ja Pro-tukipisteen kohderyhmien asemaa koskevia lausuntoja Suomen eduskunnan Työ- ja tasa-arvovaliokunnalle sekä Helsingin kaupungin yhdenvertaisuussuunnitelmaa koskien. Ulkoministeriölle kommentoitiin koskien YK:n Lasten myyntiä, lapsiprostituutiota ja lapsipornografiaa koskevan valinnaisen pöytäkirjan täytäntöönpanoa. UM:lle tuotettiin vastaus koskien Ranskan valtion tietopyyntöä Suomen valtion toimista lasten seksuaalista kaupallista hyväksikäyttöä vastaan.

Kansallisista verkostoista tärkeimpiä olivat Neliapila-järjestöverkosto, Paperittomien verkosto, IKV-verkosto sekä Reilu työ -verkosto. Yhteisvastuu-keräyksen tuotoilla toteutettavan Harmaan eri sävyt -hankkeen ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa. Sosiaalityöntekijä osallistui RIKU:n vetämiin alueellisiin ihmiskaupan vastaisiin verkostoihin Turussa ja Tampereella. Iris-työn sosiaalityöntekijä vastasi sidosryhmäyhteistyöstä erityisesti eri kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöiden ja sote-alan päättäjien, tutkijoiden ja asiantuntijoiden kanssa. Ihmiskaupan uhrien asemaan liittyvää sidosryhmäyhteistyötä tehtiin Helsingin, Espoon ja Hämeenlinnan kuntien eri sosiaalipalveluiden edustajien kanssa. Lisäksi tavattiin Sosiaali- ja terveysministeriön ja THL:n sekä Kuntaliiton edustajia ihmiskaupan uhrien palvelurakenteiden kehittämiseen liittyen ja teemasta konsultoitii myös

PRO·tukipiste

apulaisoikeuskansleria. Vaikka Pro-tukipiste keskittyy työssään täysi-ikäisiin ihmisiin, osallistui sosiaalityöntekijä THL:n vetämään Väkipollin lapsuus -toimenpidesuunnitelman lapsikauppaa koskevan työryhmän työskentelyyn.

Pro-tukipiste liittyi 2020 kesällä eurooppalaisen La Strada International NGO Platform against Trafficking in Human beings -verkoston viralliseksi jäseneksi. Iris-työntekijät osallistuivat kansainvälisen Global Alliance. Iris-työntekijät osallistuivat myös Berliinissä pidettyyn Sex work policyming studies -seminaariin. Lisäksi Iris-työ osallistui viranomaisten ja järjestöjen yhteiseen tutustumismatkaan Hollantiin.

Iris-työn viestinnän kehittäminen aloitettiin loppuvuodesta yhteistyössä Viestintätoimisto Kaskasin kanssa. Kehittämisessä keskityttiin viestinnän selkiyttämiseen ja vaikutusviestinnän strategiseen suunnitteluun.

Prop up -hanke 2018-2020

STEA:n rahoittaman Prop up- hankkeen tavoitteena on lisätä tukityön maantieteellistä kattavuutta tarjoamalla neuvontaa ja tukea seksi- ja erotiikka-alan työntekijöille sekä ihmiskaupan uhreille myös niillä paikkakunnilla, joissa Pro-tukipisteellä ei ole matalan kynnyksen palveluyksikköä tai niiden kohderyhmien parissa, joita ei Pro-tukipisteen jo olemassa olevien perustoimintojen kautta tavoiteta. Sisällöltään hanke on tuen ja neuvonnan tuottamista valtakunnallisesti jalkautuvan ja verkossa tehtävän etsivän työn keinoin pyrkimyksenä tavoittaa kohderyhmään kuuluvia, jotka eivät ole vielä tietoisia Pro-tukipisteen palveluista ja jotka voisivat erityisesti niistä hyötyä. Hanke on järjestänyt yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa koulutuksellisia verkostotapaamisia.

Vuonna 2019 hankkeessa oli henkilökohtaisia tapaamisia kaikkiaan yhteensä 392. Toisen hankkevuoden aikana maakuntiin suunnattuja Prop up -käyntejä toteutettiin 22 kertaa 14 eri paikkakunnalla, ja nopeasti reagoivaa jalkautuvaa etsivää työtä tehtiin kaikkiaan 43 kertaa mukaan lukien Helsinki ja Turku. Kontakteja etsivässä työssä kohderyhmään oli yhteensä 207, joista uusia ihmisiä oli 179. Yksilötyötä tehtiin 15 eri paikkakunnalla yhteensä 181 kertaa, joista 97 kertaa asiakas on tavattu ensimmäisen kerran. Prop upin verkossa tehtävä etsivä työ oli viikoittainen chat-päivystys (on line -neuvontaa ja keskusteluapua) ja ilmoittelusivustojen läpikäyntiä sekä yhteydenottoja ilmoituksiin. Valtakunnallisessa verkkotyössä lähetettiin yhteensä 650 viestiä ilmoittelusivustoilla ilmoittaville seksityöntekijöille. Heistä uusia oli arviolta 510 henkilöä.

Hankkeella on yhteistyösopimus Rikosuhripäivystyksen (RIKU) ja Sovatek-säätiön kanssa. RIKUn kanssa yhteistyössä järjestettiin verkostotapaamisia kahdeksalla alueella ja RIKU:n alueellisia toimitiloja käytettiin yksilöasiakastapaamisiin neljä kertaa. Sovatekin kanssa toteutettiin yhteinen kenttätyökerta Terveysneuvontapalvelu Visiitin autolla. Vuonna 2019 toteutui myös yksi kenttätyökerta yhteistyössä Oulun Katuklinikan kanssa.

Muissa verkostotapaamisissa maakunnissa (yhteensä 36 kertaa 15 eri paikkakuntaa) ja Pro-tukipisteen paikkakunnilla (Hki ja Turku yht. 16 kertaa) on tavattu verkostotoimijoita etsivästä ja muunlaisesta nuorisotyöstä, päihde- ja mielenterveyspalveluista (terveysneuvontapiste, avopalvelut, matalan kynnyksen päiväkeskukset, asumisyksiköt), seksuaaliterveyden toimijoita (seksuaalineuvoja, sukupuolitautilinnot, Tyttöjen talo, SPR:n Pluspiste), poliisista ja maahanmuuttajatyön järjestöistä. Verkostotapaamisten sisältönä on ollut kertominen Pro-tukipisteen toiminnasta ja kohderyhmistä yleisesti sekä Prop up-hankkeen esittely. Esittelyn lisäksi tapaamisissa on koulutettu seksityöteemasta, stigmasta ja seksuaalisuudesta sekä keskusteltu seksityöhön ja vastikkeelliseen seksiin liittyvien asenteiden tiedostamisesta sekä asioiden puheeksi ottamisesta. Lisäksi Prop up -hankkeen työntekijät ovat kertoneet kohderyhmille hankkeesta ja palveluista Seksimesseilla ja sidosryhmätahoille Etsivän työn verkostopäivillä, Helsingin ja Turun Pro-tukipisteen avoimissa omissa ja Asunnottomien yössä (Hki&Tku).

Hallinto, talous, toimintariskit, henkilöstö ja toimitilat

Hallinto

Taloushallintoa on ulkoistettu siten, että Administer Oy:ltä ostetaan kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut. Yhdistyksen tilintarkastajana toimii KHT Ari Viitala.

Yhdistyksen hallitus kokoontui kertomusvuonna kuusi (6) kertaa. Yhdistyksen sääntömääräiset kokoukset eli kevätkokous pidettiin 17.4.2019 ja syyskokous 8.11.2019. Kertomusvuonna 2019 hallituksen kokoonpano oli:

- Puheenjohtaja Anna Kontula, kansanedustaja
- Mikko Tamminen, psykiatrian ja päihdepalveluiden johtaja, Sosiaali- ja terveystoimiala, Helsingin kaupunki
- Petra Kjällman, yhdistyksen jäsen
- Sirpa Zotow, erityisnuorisotyönohjaaja, Snellu, Helsingin seurakuntayhtymä

Yhdistys valitsi syyskokouksessaan 2019 hallituksen puheenjohtajaksi Anna Kontulan ja hallituksen jäseniksi Mikko Tammisen, Sirpa Zotowin, Petra Kjällmanin ja Elina Järvenpään vuosille 2020 ja 2021.

Talous

Yhdistyksen toiminnan rahoitus perustuu avustuksiin. Yhdistyksen toiminnan tuotot vuonna 2019 olivat yhteensä 1.545 481,41 euroa, josta omia tuottoja, jäsenmaksuja ja opintojen ohjauksesta maksettua korvauksia yhdistykselle kertyi tilivuonna yhteensä 12 167,35 euroa.

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) vuodelle 2019 myöntämät avustukset olivat yhteensä 1.321 008 euroa. Myönnetty yleisavustus oli 366 480 euroa. Kohdennettuja toiminta-avustuksia tilivuodelle myönnettiin Pro-tukipiste Helsingin toimintaan 401 092 euroa, Pro-tukipiste Tampereen toimintaan 154.916 euroa, ihmiskaupan vastaiseen järjestötyöhön 142 520 euroa (Iris-työ) ja Pro-tukipiste Turun toimintaan 134 000 euroa. Projektiavustusta Prop-up hankkeelle myönnettiin 122 000 euroa.

Vuoden 2019 toimintaa rahoitettiin vuodelta 2018 siirtyneillä tai nostamattomilla kohdennetuilla toiminta-avustuksilla, yleisavustuksella ja projektiavustuksilla yhteensä 148 729,47 eurolla. Vuodelle 2019 myönnettyillä ja vuodelta 2018 siirtyneillä kohdennetuilla toiminta- ja projektiavustuksilla sekä yleisavustuksella katettiin kertomusvuonna toiminnan kuluja kaikkiaan 1.293 359,97 eurolla, joten osa tilivuodelle myönnettyistä kohdennetuista toiminta- ja projektiavustuksista avustuksista siirtyy vuoden 2020 aikana käytettäväksi. STEA-avusteisen toiminnan osuus vuoden 2019 toiminnasta oli 84,6 prosenttia.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö myönsi tartuntatautien ehkäisyyn 160 000 euroa. Avustuksen käyttötarkoituksen mukaista terveystyötä tehtiin Pro-tukipisteen alueyksiköissä Helsingissä, Tampereella ja Turussa. Avustuksen osuus vuoden 2019 toiminnasta oli 10,5 prosenttia.

Helsingin kaupungin sosiaalilautakunnan järjestöavustus vuonna 2019 oli 44 000 euroa ja se käytettiin Helsingissä tehtävän etsivän sosiaalityön ja palveluohjauksen kuluihin. Avustuksen osuus vuoden 2019 toiminnasta oli 2,9 prosenttia.

Tampereen kaupungin järjestöavustus oli 15 000 euroa, jota käytettiin Tampereen yksikön vuokratuloihin ja ryhmätoimintaan. Avustusten osuus vuoden 2019 toiminnasta oli 1,0 prosenttia.

Pro-tukipiste oli **yhteisvastuukeräyksen** kohde vuonna 2017 yhdessä niin sanottujen neliapila -järjestöjen kanssa. Pro-tukipisteen osuus yhteisvastuukeräyksen tuotoista oli 114 498,38 euroa. Keräysvaroja käytettiin vuonna 2017 yhteensä 2 505,06 euroa, vuonna 2018 yhteensä 44 830,23 euroa ja kertomusvuoden 2019 aikana yhteensä 5 938,65 euroa. Käyttämättä jääneet keräysvarat (61 224,44 euroa) siirretään vuodelle 2020 käytettäväksi. Yhteisvastuukeräyksellä rahoitetun toiminnan osuus koko toiminnasta oli 0,4 prosenttia.

Thaimaan Suurlähetystö myönsi avustusta thaimaalaisten parissa tehtävään työhön 1 465,44 euroa. Avustuksen osuus vuoden 2019 toiminnasta oli 0,1 prosenttia.

Lahjoituksia yhdistys sai kertomusvuonna 4 048,70 euroa ja vuodelta 2018 siirtyi kertomusvuodelle käyttämättömiä lahjoituksia 2 372,12 euroa. Rahankeräysluvan mukaisesti auttamiskohteisiin käytettiin näistä varoista yhteensä 915,57 euroa ja lisäksi niillä katettiin uuden keräysluvan viranomaismaksut 303,22 euroa ja lahjoitustilin hoitokuluja yhteensä 53,86 euroa. Käyttämättä jääneet lahjoitusvarat (5 148,17 euroa) siirretään vuodelle 2020 käytettäväksi.

Luentopalkkiosta ja työnohjauksista sekä jäsenmaksuista saatavilla tuotoilla katettiin niitä kuluja, joita rahoittajat eivät katso avustuskelpoisiksi. Näitä kuluja ovat likviditeettilainasta ja kirjanpidon poistoista aiheutuvat kulut. Edellä mainittujen kustannusten kattamiseksi perustettiin kertomusvuoden aikana erillinen kustannuspaikka, jolloin näihin tuottoihin liittyvät kustannukset (matka-, vuokra- ja palkkakustannukset) voitiin kohdistaa läpinäkyvästi oikealle kustannuspaikalle. Toimenpide oli välttämätön yleisavustuksen yleisehtojen rajoitusten muutoksen vuoksi. Omilla tuotoilla ja opintojen ohjauksista maksetuilla korvauksilla katetiin koko toiminnasta yhteensä 0,5 prosenttia.

Kertomusvuoden taloudellinen liikkumavara oli riittävä ja tarkalla talouden seurannalla talous saatiin sopimaan rahoitusraameihin. Kertomusvuoden aikana osa henkilöstöstä työskenteli opinto-, virka- ja perhevapaiden vuoksi osa-aikaisena tai oli poissa vahvuudesta palkattoman poissaolon vuoksi. Tästä syntyvää henkilöstövajetta pyrittiin paikkaamaan määräaikaisilla, osa-aikaisilla ja tuntityöresursseilla sekä osin ostopalveluilla (siivous). Edellä mainituilla ratkaisuilla toiminnan perustoiminnot pystyttiin ylläpitämään ja tuottamaan ne toiminnot, joiden toteuttamiseen rahoitushakemuksissa oli sitouduttu. Rekrytointien hankaluuteen liittyen, joidenkin avustusten osalta siirtyvien erien osuus kokonaisuutena pysyi edelleen edellisvuoden tasolla.

Vuosittaisen taloussuunnittelun tukena ovat päivittäiset rahavirtalaskelmat, jotka auttavat ennakoimaan mahdollisia likviditeettiongelmia. Maksuvalmiuden ylläpitämiseksi yhdistyksellä on ollut 40 000,00 euron shekkilimiitti vuonna 2019. Edellisvuoteen verrattuna limiitin määrä puolitettiin. Limiittiä ei jouduttu käyttämään, mutta se on silti toiminut suunnitelman mukaisesti hyvänä tukena ja puskurina mahdollisissa tilapäisissä lyhytkestoisissa rahoitusmallista johtuvista likviditeettiongelmissa. Vuoden 2019 luotto- ja limiittimenot ovat yhteensä 746,26 euroa, mikä on osoitus huolellisesta likviditeetin suunnittelusta ja seurannasta.

Kertomusvuoden aikana Pro-tukipiste toimi Tampep Network -verkoston hallinnollisena taustaorganisaationa. Sopimuksen mukaan Pro-tukipisteen ja Tampep-verkoston talous ja toiminta ovat Pro-tukipisteen omasta toiminnasta selkeästi erillään pidettävää ja Pro-tukipisteen roolina on varmistaa hallinnon laillisuus ja läpinäkyvyys. Tampep-verkoston saama avustus Red Umbrella Foundationilta oli vuonna 2019 yhteensä 18 000,00 euroa ja edelliseltä vuodelta siirtynyttä avustusta oli käytettävissä 16 751,72 euroa. Tampep-verkoston kulut vuonna 2019 oli 32 293,82 euroa, joista verkoston henkilöstökulut 13 460,71 euroa ja matkustamiseen liittyvät kulut 14 705,20 euroa. Tampep Network -verkoston avustuksia siirretään vuodelle 2020 käytettäväksi 2 457,90 euroa. Tätä avustusta käsitellään omakatteisena rahastona Pro-tukipisteen taseessa.

Toimintavuoden aikana palveluksessa oli keskimäärin 30 henkilöä (mukaan luettuna kuukausi- ja tuntipalkkainen henkilöstö). Palkkoja ja palkkioita maksettiin toimintavuoden aikana 858 343,10 euroa, pakollisia eläkemaksuja 146 395,14 euroa, muita pakollisia sivukuluja 18 499,30 euroa sekä muita henkilöstökuluja 68 336,22 euroa (sisältäen mm. työterveyshuollon ja työsuojelurakenteen). Henkilöstökulujen osuus yhdistyksen toiminnasta kertomusvuonna oli 66 prosenttia. Perustoiminnan haastaviin asiakastilanteisiin ja hallinnon rajallisiin henkilöstöresursseihin liittyvä työkuorma on ollut merkittävä jo useamman vuoden.

Hallintoon ei saatu avustuksen korotusta lisähenkilöstön palkkaamiseksi, joten hallinnon toimintakyvyn turvaamiseksi henkilöstörakenne ja työnkuvat tuli organisoida uudelleen. Käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa lakkautettiin toimistovahtimestarin toimenkuva. Hallinnollisten resurssien täydentämiseksi perustettiin hallintoassistentin toimenkuva. Yt-prosessit ovat pitkäkestoisia ja hallinnon uusi resurssi saatiin käyttöön vasta viimeisellä vuosineljänneksellä. Työterveyshuollon kustannukset nousivat kertomusvuonna 58 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2020 yhdistyksessä panostetaan työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseen.

Tilinpäätös osoittaa ylijäämää 4 638,97 euroa ylijäämää.

Toimintaan liittyvät riskit

Monirahoitus pohjaisen yhdistyksen rahoitukseen liittyvät riskit liittyvät eri toimintamuotojen rahoituksen lyhytjänteisyyteen. Jatkuvuuden turvaaminen ja työn suunnitelmallinen kehittäminen on mahdollista ainoastaan niissä avustuksissa, joissa on ohjeellinen avustussuunnitelma tuleville vuosille sekä projektit, joissa rahoituspäätös koskee koko projektin kesto. Suunnitelmallisuus on mahdotonta niissä rahoitusmuodoissa, joissa päätös koskee vain yhtä vuotta kerrallaan. Rahoituksen lyhytjänteisyyteen liittyvä riski on merkittävä, koska pienetkin muutokset rahoituksessa aiheuttavat merkittäviä sopeuttamistarpeita toiminnassa. Riskiin varautuminen on tullut helpommaksi toiminnan päärahoittajien haku- ja päätösaikataulujen tultua toiminnan suunnittelun kannalta toimivimmiksi eli päätökset tulevat nykyisin hyvissä ajoin ennen vuodenvaihdetta. Poikkeuksena on edelleenkin Tampereen kaupungin järjestöavustuksen avustuspäätös, joka tehdään vasta toimintavuoden kuluessa, vaikka se koskee koko vuotta.

Rahoitustason suhteen suurimpana riskinä on monirahoitus pohjaisen rahoitusympäristön vaatimukset sekä yleinen taloudellinen tilanne, jotka luovat haasteen ja riskin toiminnan riittävän rahoituksen ja toimintakyvyn turvaamiseksi. Hallintoon käytettävien resurssien vaje aiheuttaa merkittävän haavoittuvuusriskin ja henkilöstön ylikuormittumisen riskin. Riski on merkittävä, koska hallinnon ja erityisesti taloushallinnon läpinäkyvyyskriteereistä ei tule tinkiä. Riskiä voidaan hieman vähentää erittäin tarkalla talousseurannalla, mutta ilman lisäresursseja riskin vähentäminen merkittävästi ei ole mahdollista. Yllättävissä ja odottamattomissa tilanteissa riski saattaa konkretisoitua nopeasti.

Toiminnalliset riskit liittyvät toimintaympäristössä tapahtuviin odottamattomiin muutoksiin. Toimintaympäristön tilannetta on mahdotonta ennustaa, mutta säännöllisellä toimintaympäristöanalyysillä pystytään näkemään hiljaisia signaaleja, joihin reagoimalla voidaan tarttua mahdollisiin ongelmiin ajoissa ja ennalta ehkäisevästi.

Henkilöstö

Pro-tukipisteellä työskenteli vuoden 2019 lopussa 24 kuukausipalkkaista työntekijää. Kuukausipalkkaisten lisäksi päivystyksissä ja etsivässä työssä Helsingissä, Tampereella ja Turussa on ollut tuntiperusteisia sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöitä.

PRO·tukipiste

Työterveyshuoltopalvelut ostettiin toimintavuoden aikana Lääkärikeskus Aavalta. Henkilöstön työohjaukset toteutettiin kertomusvuoden aikana ryhmätyöohjauksina ja yksilötyöohjausta tarpeen mukaan kriisityöohjauksena eri palveluntarjoajien kanssa. Työohjaukset kuuluvat Pro-tukipisteen työsuojelurakenteeseen.

Toimitilat

Kaikki Pro-tukipisteen toimitilat ovat vuokratiloja. Pro-tukipisteen Helsingin yksikön, terveystyön, Iris-työn ja hallinnon kaikki toiminnot ovat yhteisissä vuokratiloissa osoitteeseen Urho Kekkosen katu 4-6 A/B. Yhteiset tilat käsittävät kokonaisuudessaan 353 neliömetrin tilat 5. kerroksessa. Tilat on jaettu niin, että hallinto, Iris-työ ja pienet neuvottelutilat sijaitsevat A-portaan välittömässä läheisyydessä ja päivystyksen, etsivän työn, koulutuksen ja palvelukeskuksen tilat B-portaan välittömässä läheisyydessä.

Pro-tukipiste Tampereen toimitilat (139 m²) sijaitsevat kaupungin keskustassa osoitteessa Aleksis Kivenkatu 10 E. Tampereen toimitiloja uudistettiin palvelemaan paremmin toimintaa ja työhuoneita jaettiin pienemmiksi henkilöstöressurssien kasvamisen myötä.

Pro-tukipiste Turun yksikkö muutti kertomusvuoden aikana uusiin tiloihin. Alkuvuoden Turun yksikön toimitilat (33,8 m² ja 25 m²) sijaitsivat osoitteessa Yliopistonkatu 24 B 28 ja 25 ja kesäkuusta 2019 eteenpäin uudet toimitilat (73 m²) sijaitsevat osoitteessa Aurakatu 14 C21.